

Piyano Sonatı No.15, Re Majör Op.28 (Pastoral)

* Allegro * Andante * Scherzo. Allegro assai * Rondo. Allegro ma non troppo



Beethoven bu sonatını tamamladıktan sonra arkadaşı Krumpholz'a, şimdiye kadar yazdıklarından memnun kalmadığını ve yeni bir stilde beste yapmayı düşündüğünü söylemiş. Ancak yanlı anlaşılın bu sözler eleştirmenlerin, neşeli ve

güneşli bir havayı yansıtan, ama az değer verilmiş olan bu 15 numaralı sonata karşı saldırıya geçmelerine neden olmuştur.

1801'de yazılan ve Viyana müzik yaşamında önemli bir yeri olan tiyatro yöneticisi, Güzel Sanatlar

Akademisi üyesi olan Joseph von Sonnenfels'e ithaf edilen bu sonata "Pastoral" başlığını da, eseri Hamburg'da yayınlayan Cranz koymuştur. Yine aynı yıl bestelenen romantik karakterli Ayışığı Sonatı ile hiçbir benzerlik göstermeyen bu sakin ve doğal akışlı, dengeli sonata belki de bu nedenle Pastoral adı verildiği söylenebilir.

3/4'lük ölçüde ve Re Majör tondaki 1. Bölümde, çabuk (Allegro) tempoda, tüm temalar adeta bir şarkıyı yansıtır gibidir. Temanın iki kez tümü, üç kez yarısı, dört kez son çeyreği ve 32 kez de son mezürü tekrar edilir...

2/4'lük ölçüde ve Re Minör tonda başlayan 2. Bölümde, ağırca (Andante) tempoda önce kesik hareketlerle eşlik eden bas sesler üzerine kurulan tutkulu ve minör tonda bir şarkı, yine birinci bölümü anımsatır. Ciddi bir törene benzeyen bu bölme, Majör tonda zarif ve ritmik motifle kesilir. A.B. Marx, 1904'teki inceleme kitabında bu bölümün bir ortaçağ baladını andırdığını yazar. Sonra ise, baslarla tiz sesler arasında bölünen akorlarla, tını bakımından ilginç bir anlatım sergilenir. Beethoven'in öğrencisi Czerny, bestecinin bu bölümü çok sevdiğini ve kendi zevki için sık sık çaldığını anlatmıştır...

3/4'lük ölçüde ve çok neşeli (Allegro assai) tempodaki 3. Bölüm, uzun tutulan tınlar ve akorlarla sanki köy müzicilerinin ürünlerine benzeyen, aşısı sonat kaygısından uzak bir scherzo'dur. Üç notalı ritmik bir motif ile iki Fa# notasının kontrastı üzerine kurulmuştur. Trio bölmesi sekiz mezürlük bir melodidir; ancak eşlik partisinin ilginçliği nedeniyle başka bir ortam yaratır: Ezberlenirmiş gibi dört kez tekrarlanan melodi, her seferinde başka melodiyle belirir...

6/8'lik ölçüde ve Re Majör tondaki neşeli (Allegro) tempodaki 4. Bölüm, birinci bölüme çok yakın şekilde hem şiirsel, hem de canı yapıda bir Rondo'dur. Birinci ve ikinci temalar birbirine benzer biçimde pastoral bir karakterdedir. Ancak girgin üçüncü tema, öncelilere kontrast oluşturur. Yaratılan ciddi ve tehdit edici bir ortam, yeniden neşeli ve dost bir dünyaya dönüşür. Sondaki çok

hızlı (piu Allegro) bölme esere virtüöz bir bitiş sağlar.

(Süre 24')

<http://www.youtube.com/watch?v=fN-z8ZQXEQw>

